

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN – ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

CHỦ ĐỀ BÁO CÁO:

TRÌNH BÀY LUẬN ĐIỂM CỦA HỒ CHÍ
MINH VỀ CÁCH MẠNG GIẢI PHÓNG DÂN
TỘC PHẢI ĐƯỢC TIẾN HÀNH BẰNG CON
ĐƯỜNG CÁCH MẠNG BẠO LỰC

GIÁO VIÊN: NGUYỄN THU HỒNG

THÀNH VIÊN NHÓM 9

Tạ Quang Tùng (nhóm trưởng)

Nguyễn Anh Đức

Bùi Đức Hiếu

Nguyễn Đình Cương

Phan Thành Đạt

Hà Nội, 2022

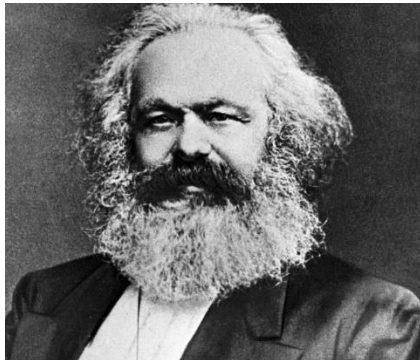
MỤC LỤC:

1. Tình hình chung:	3
2. Nội dung luận điểm của Hồ Chí Minh:	5
a) Tính tất yếu của bạo lực cách mạng:	5
b) Hình thức bạo lực cách mạng:	5
c) Lực lượng nòng cốt:	6
d) Phương châm và chiến lược:	6
3. Điểm khác biệt về tư tưởng với các đế quốc xâm lược:	8
4. Kết luận:	8
5. Tài liệu tham khảo:	9

I) Tình hình chung:

Các thế lực đế quốc sử dụng bạo lực để xâm lược và thống trị thuộc địa, đàn áp dã man các phong trào yêu nước. Dựa trên cơ sở nắm vững những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mac – Lenin, Hồ Chí Minh đã nhận thức sâu sắc về bản chất của chế độ thực dân: *“Chế độ thực dân tự bản thân nó, đã là một hành động bạo lực của kẻ mạnh đối với kẻ yếu”* và khẳng định đó cũng nhằm chỉ ra chúng ta chưa thực sự đánh bại được lực lượng và đề bệch ý chí xâm lược của chúng thì chưa thể thắng lợi hoàn toàn.

Đánh giá đúng bản chất cực kỳ phản động của bọn đế quốc tay sai, Hồ Chí Minh đã vạch rõ ra được tính tất yếu của bạo lực cách mạng: *“Trong cuộc đấu tranh gian khổ chống kẻ thù của giai cấp và của dân tộc, ta cần phải dùng bạo lực cách mạng để chống lại bạo lực phản cách mạng, giành lấy chính quyền và bảo vệ đất nước”*. Quán triệt từ quan điểm của chủ nghĩa Mac – Lenin, Hồ Chí Minh đã coi sự nghiệp cách mạng là sự nghiệp quần chúng và cho rằng bạo lực cách mạng là bạo lực của quần chúng nhân dân.

Trong bộ Tư bản, quyển I, tập thứ nhất, C. Mác viết: *“Bạo lực là bà đỡ của một chế độ xã hội cũ đang thai nghén một chế độ mới”*.

Năm 1878, trong tác phẩm Chống Duyrinh, Ph. Ăngghen nhắc lại: “Bạo lực còn đóng một vai trò khác trong lịch sử, vai trò cách mạng; nói theo Mác, bạo lực còn là bà đỡ cho mọi xã hội cũ đang thai nghén một xã hội mới; bạo lực là công cụ mà sự vận động xã hội dùng để tự mở đường cho mình và đập tan những hình thức chính trị đã hóa đá và chết cứng”.

Việc tiến hành chiến tranh chỉ là giải pháp bắt buộc cuối cùng bởi vì chí khí không còn khả năng hòa hoãn và kẻ thù vẫn ngoan cố bám giữ lập trường thực dân, chỉ muốn giành thắng lợi bằng mặt quân sự thì Hồ Chí Minh mới kiên quyết phát động chiến tranh. Tư tưởng bạo lực cách mạng và tư tưởng nhân đạo, hòa bình thống nhất không hề đối lập với nhau mà đây chính là sự tiếp nối truyền thống nhân nghĩa của cha ông ta. Yêu thương con người, yêu chuộng hòa bình, tự do và công lý, tranh thủ mọi khả năng hòa bình để giải quyết xung đột, nhưng một khi không thể tránh khỏi chiến tranh thì phải kiên quyết tiến hành chiến tranh, kiên quyết dùng bạo lực cách mạng, dùng khởi nghĩa và chiến tranh cách mạng để bảo vệ hòa bình. Đánh giặc không phải là tiêu diệt hết lực lượng, mà chủ yếu là đánh bại ý chí xâm lược của chúng, kết hợp giành thắng lợi về quân sự với giải pháp ngoại giao để kết thúc chiến tranh.

Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến 1946 của Hồ Chí Minh

Người có đoạn:

“Chúng ta muốn hoà bình, chúng ta đã nhân nhượng. Nhưng chúng ta càng nhân nhượng, thực dân Pháp càng lấn tới vì chúng quyết tâm cướp nước ta một lần nữa. Không! Chúng ta thà hi sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ”.

- ⇒ Do đó, muốn đánh đổ thực dân - phong kiến giành độc lập dân tộc thì con đường duy nhất là bạo lực cách mạng, dùng bạo lực cách mạng để chống lại bạo lực phản cách mạng của kẻ thù.

II) Nội dung luận điểm của Hồ Chí Minh:

Trong quá trình lãnh đạo đấu tranh giành chính quyền, Hồ Chí Minh và Đảng đã chỉ đạo tích cực xây dựng và phát triển lực lượng để khi có thời cơ sẽ phát động khởi nghĩa vũ trang.

a) Tính tất yếu của bạo lực cách mạng:

+ Theo Mác: bạo lực là bà đỡ của mọi chính quyền cách mạng, vì giai cấp thống trị bóc lột không bao giờ tự giao chính quyền cho lực lượng cách mạng.

+ Theo Hồ Chí Minh, Người không chỉ đánh giá đúng bản chất cực kì phản động của bọn đế quốc và tay sai mà còn đã vạch rõ tính tất yếu của bạo lực cách mạng:

- Sự thống trị của thực dân đế quốc ở thuộc địa vô cùng hà khắc, không hề có một chút quyền tự do dân chủ nào, không có cơ sở nào cho thực hành đấu tranh không bạo lực.
- Cách mạng giải phóng dân tộc là lật đổ chế độ thực dân phong kiến, giành chính quyền về tay cách mạng, nó phải được thực hiện bằng một cuộc khởi nghĩa vũ trang. Như ở Việt Nam là khởi nghĩa từng phần tiến lên tổng khởi nghĩa.

b) Hình thức bạo lực cách mạng:

Có hai hình thức đấu tranh chính là đấu tranh chính trị và đấu tranh vũ trang:

+ Đấu tranh chính trị: chính trị và đấu tranh chính trị của quần chúng là cơ sở, nền tảng cho việc xây dựng lực lượng vũ trang và đấu tranh vũ trang.

+ Đấu tranh vũ trang: đấu tranh vũ trang có ý nghĩa quyết định đối với việc tiêu diệt lực lượng quân sự và âm mưu thôn tính của thực dân đế quốc, đi đến kết thúc chiến tranh.

Trong cách mạng tháng Tám, bạo lực được thể hiện bằng khởi nghĩa vũ trang với lực lượng chính trị là chủ yếu bởi đó là công cụ để đập tan chính quyền của bọn phát xít Nhật và tay sai giành chính quyền về tay nhân dân. Trong chiến tranh cách mạng, lực lượng vũ trang và đấu tranh vũ trang giữ vị trí quyết định trong việc tiêu diệt lực lượng quân sự địch, làm thất bại những âm mưu quân sự và chính trị của chúng. Thế nhưng đấu tranh vũ trang không tách biệt với đấu tranh chính trị. Theo Hồ Chí Minh, các đoàn thể cách mạng càng phát triển, quần chúng đấu tranh chính trị càng mạnh thì càng có cơ sở vững chắc để tổ chức lực lượng vũ trang và tiến hành đấu tranh vũ trang.

⇒ Nhận xét: Tùy tình hình cụ thể mà lựa chọn hình thức đấu tranh phù hợp nhằm mang lại thắng lợi cho cách mạng.

c) Lực lượng nòng cốt:

Lực lượng vũ trang và lực lượng chính trị có nguồn gốc từ lực lượng toàn dân và dựa hoàn toàn vào lực lượng toàn dân.

Theo Hồ Chí Minh, trong sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc "lực lượng chính là ở dân" và người chủ trương sẽ tiến hành khởi nghĩa toàn dân và chiến tranh nhân dân.

Hồ Chí Minh nói: "*Không dùng toàn lực của nhân dân về đủ mọi mặt để ứng phó, không thể nào thắng lợi được*"

⇒ Nhận xét: Hành động toàn dân nổi dậy khởi nghĩa là nét đặc sắc trong tư tưởng Hồ Chí Minh về hình thái bạo lực cách mạng.

d) Phương châm và chiến lược:

+ Phương châm chiến lược là toàn dân, toàn diện, trường kỳ kháng chiến

Trong chiến tranh, "quân sự là việc chủ chốt", nhưng đồng thời kết hợp chặt chẽ với đấu tranh chính trị. "Thắng lợi quân sự đem lại thắng lợi chính trị, thắng lợi chính trị sẽ làm cho thắng lợi quân sự to lớn hơn".

+ Các loại đấu tranh:

- Đấu tranh ngoại giao cũng là một mặt trận có ý nghĩa chiến lược nhằm thêm bạn bớt thù, phân hoá, cô lập kẻ thù, tranh thủ sự đồng tình ủng hộ của quốc tế. "*vừa đánh vừa đàm*", "*đánh là chủ yếu, đàm là hỗ trợ*".
- Đấu tranh kinh tế là ra sức tăng sản xuất, thực hành tiết kiệm, phát triển kinh tế của ta, phá hoại kinh tế của địch: "*Chiến tranh về mặt*

văn hoá hay tư tưởng so với những mặt khác cũng không kém phần quan trọng”.

Tự lực cánh sinh cũng là một phương châm chiến lược rất quan trọng, nhằm phát huy cao độ nguồn sức mạnh chủ quan, tránh tư tưởng bị động khi trông chờ vào sự giúp đỡ bên ngoài. Mặc dù rất coi trọng sự giúp đỡ từ cộng đồng quốc tế nhưng Hồ Chí Minh luôn đề cao sức mạnh bên trong, phát huy đến mức cao nhất mọi nỗ lực của dân tộc, đề cao tinh thần độc lập, tự chủ.

Độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường kết hợp với nhau kèm theo sự giúp đỡ quốc tế là một quan điểm nhất quán trong tư tưởng Hồ Chí Minh. Trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, Người đã động viên sức mạnh của toàn dân tộc, đồng thời ra sức vận động, tranh thủ sự giúp đỡ quốc tế to lớn và có hiệu quả cả về vật chất và tinh thần, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại đó kháng chiến thắng lợi.

Trong Đường Kách mệnh Người chỉ rõ: muốn người ta giúp cho thì mình phải tự giúp lấy mình đã

III) **Điểm khác biệt về tư tưởng với các đế quốc xâm lược:**

Tư tưởng Hồ Chí Minh về bạo lực cách mạng khác hẳn tư tưởng hiếu chiến của các thế lực đế quốc xâm lược. Từ sự xuất phát từ tình yêu thương con người, quý trọng sinh mạng con người, Người luôn cố gắng giành lại và giữ cho chính quyền ít đổ máu nhất có thể. Đặc biệt, Người tìm mọi cách để ngăn chặn xung đột vũ trang, tận dụng mọi khả năng giải quyết xung đột bằng biện pháp hòa bình, chủ động đàm phán, thương lượng hay thậm chí là sẽ chấp nhận những nhượng bộ có nguyên tắc.

Mục đích chính của cách mạng và chiến tranh chính nghĩa là vì độc lập, tự do và toàn vẹn lãnh thổ, điều đó khác biệt hẳn với chiến tranh phi nghĩa với mục đích xâm lược và vơ vét tài nguyên của các nước đế quốc.

⇒ Tư tưởng bạo lực cách mạng gắn bó hữu cơ với tư tưởng nhân đạo và hòa bình.

IV) **Kết luận chung:**

Vượt lên tư tưởng của các nhà lãnh đạo cách mạng tiền bối, Hồ Chí Minh đã xác định phương pháp đấu tranh giải phóng dân tộc ở Việt Nam phải được tiến hành bằng con đường cách mạng bạo lực, kết hợp đấu tranh chính trị của quần chúng với đấu tranh vũ trang, thực hiện khởi nghĩa từng phần tiến tới tổng khởi nghĩa giành thắng lợi hoàn toàn.

Tuy đề cao vai trò của bạo lực cách mạng nhưng Hồ Chí Minh không tuyệt đối hóa vai trò của bạo lực, của đấu tranh vũ trang trong chiến tranh cách mạng. Với Người, đấu tranh vũ trang chỉ là một trong những phương pháp để thực hiện mục tiêu chính trị của cách mạng. Với tinh thần ấy, sau khi về nước chuẩn bị giành chính quyền, tháng 12-1944, trên cơ sở nghiên cứu kỹ tình hình cách mạng trong nước và trên thế giới, Hồ Chí Minh ra Chỉ thị thành lập đội “Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân”. Người căn dặn: “Chính trị trọng hơn quân sự”, “tuyên truyền trọng hơn tác chiến”, “người trước, súng sau”. Chỉ thị nêu rõ nguyên tắc xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng, phương châm xây dựng ba thứ quân, phương thức hoạt động là kết hợp quân sự với chính trị.

Qua đó, ta có thể thấy được rằng những sáng tạo trong lý luận của Hồ Chí Minh về cách mạng giải phóng dân tộc được tiến hành bằng con đường cách mạng bạo lực hoàn toàn đúng đắn và hợp lý.

V) Tài liệu tham khảo:

[1]. Giáo trình tư tưởng Hồ Chí Minh (NXB chính trị quốc gia sự thật)

[2]. Giáo trình tư tưởng Hồ Chí Minh (NXB chính trị quốc gia)

[3]. Loigiaihay.com: *Cách mạng giải phóng bằng con đường cách mạng bạo lực* [ONLINE]

<https://loigiaihay.com/cach-mang-giai-phong-dan-toc-phai-duoc-tien-hanh-bang-con-duong-cach-mang-bao-luc-c124a20354.html>

[4]. quantri123.com: *Lược điểm tiến hành cách mạng giải phóng dân tộc bằng con đường bạo lực cách mạng* [ONLINE 2019]

<https://www.quantri123.com/phan-tich-luan-diem-cua-ho-chi-minh-ve-cach-mang-giai-phong-dan-toc-phai-duoc-tien-hanh-bang-con-duong-cach-mang-bao-luc/>